

Standardy ochrony małoletnich – nowy obowiązek m.in. dla organizacji pozarządowych

Od 15 lutego 2024 roku wszelkie podmioty zajmujące się pracą z dziećmi i młodzieżą (do 18 roku życia) mają obowiązek wprowadzenia tzw. Standardów ochrony małoletnich. Standardy te to zbiór zasad, które mają zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko w miejscach, gdzie działa się na rzecz dzieci i młodzieży.

W związku z nowym zagadnieniem pt. „Standardy ochrony małoletnich” wprowadzonych ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw do ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym pojawił się obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich.

Obowiązek dotyczy m.in. placówek oświatowych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych.

Ponadto wszystkie organizacje pozarządowe ubiegające się o dotacje finansowe w formie „Małych grantów”, oferty z własnej inicjatywy, bądź biorące udział w otwartych konkursach ofert, prowadzące działalność oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań przez dzieci, mają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich zgodnie z ww. ustawą w terminie do dnia 15 lutego 2024 roku.

Brak wprowadzonej polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem może skutkować odmową przyznania środków pieniężnych z budżetu samorządu lub innych źródeł publicznych na realizację zadań publicznych, których odbiorcą są dzieci do 18. roku życia.

Standardy ochrony małoletnich

W związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw wprowadzone zostaną standardy ochrony małoletnich, mające stanowić jeden z rodzajów szczególnych środków ochrony małoletnich.

Przepisy wejdą w życie 15 lutego 2024r.

Obowiązek wprowadzenia standardów po 15 lutego 2024 będzie miał każdy:

- dyrektor szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 1–8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- organ zarządzający inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni,
- organizator działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich.

Czego dotyczą standardy ochrony małoletnich?

Standardy określają zasady i procedury, które powinny być wdrożone w placówkach oświatowych w celu zapewnienia małoletnim odpowiedniej ochrony. Zgodnie z art. 22c zmienianej ustawy, w standardach, w sposób dostosowany do charakteru i rodzaju podmiotu lub działalności, określić należy w szczególności:

- zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich,

- zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które mają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (przez instytucje do tego upoważnione),
- zasady przeglądu i aktualizacji standardów,
- zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności,
- zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
- osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia,
- sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów, lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Co jeszcze należy określić w standardach ochrony dzieci?

W standardach ochrony małoletnich należy także, zgodnie z zapisami ustawy, określić:

- wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone,
- zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet,
- procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie,
- zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

O czym pamiętać wprowadzając standardy i politykę ochrony małoletnich?

Wprowadzając standardy ochrony małoletnich powinno się:

- uwzględnić sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- konieczność ich zrozumienia przez osoby małoletnie,
- co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami,
- udostępnić na swojej stronie internetowej oraz wywiesić w widocznym miejscu w wersji pełnej, oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Podstawa prawna:

[Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22c, art. 22b](#)

[Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1606\) – art. 7 pkt 6](#)